

PRZEWODNIK GIMNASTYCZNY

„SOKÓŁ”

ORGAN DZIELNICZY MAŁOPOLSKIEJ ZWIĄZKU POL. GIMNAST. TOW. SOKOLICH
WYCHODZI PIERWSZEGO KAŻDEGO MIESIĄCA WE LWOWIE.

Prenumerować można: w Administracji, ulica Sokoła 1. 7 i we wszystkich księgarniach.

Redakcja i Administracja we Lwowie przy ul. Sokoła 1. 7.

Cena prenumeracyjna
rocznie 3000 Mp.

Przy odbiorze większej ilości egzemplarzy przynajmniej się gniazdom związkowym odpowiedni opust.

Numer pojed. 300 Mp.

Przedpłata roczna

z przesyłką pocztową pod opaską:
do wszystkich miejsc poza granicami Polski
3400 Mp.

Pilne korespondencje upraszamy nadsyłać najpóźniej do 15. w miesiącu.

Obowiązkiem każdego prawego Sokola polskiego jest:*Dbać o zdrowie fizyczne i duchowe swoje i swoich;**Przestrzegać czystości i wyłącznego używania mowy polskiej;**Popierać przede wszystkim przemysł polski;**Pracować usilnie nad uświadomieniem i pozyskaniem ludu do pracy narodowej.***Treść:** Rozkaz Nr. 2 w sprawie stałych drużyn sokolich. — Dr. Marjan Wolańczyk. Rozważania pozlotowe: — 3. Ćwiczenia (ciąg dalszy). — Wykaz statystyczny za rok 1921. — Od Administracji.**Rozkaz Nr. 2****w sprawie stałych drużyn sokolich.**

1. Stałe Drużyny Sokole odbudowane zostały nie dla chwilowej potrzeby, ale na stałe, dla ożywienia życia sokolego i rozwinięcia działalności, jaka wynika z obowiązków obywatela i organizacji w niepodległej Ojczyźnie.

2. S. D. S. mają być stałym pogotowiem narodem, grupującym druhów poczuwających się do pełnych obowiązków sokolich, oraz instytucją współdziałającą z armią narodową dla przysposobienia szerokich mas do akcji obronnej, zwłaszcza, że stan finansów Państwa, oraz międzynarodowe stosunki, nie pozwalają na należyte przeszkolenie w wojsku całego kontyngentu roczników poborowych.

3. Szczególne znaczenie mają S. D. S. dla Małopolski wschodniej, a wedle organizacji sokolej dla Dzielniczy Małopolskiej. Tu powinny one być ośrodkiem czynnego życia narodowego, otaczać wszelką działalność narodową opieką i być dla stanu posiadania polskiego widomą siłą. Ponadto powinny być szkołą zwłaszcza dla młodych, karność, obowiązkowości, poświęcenia i podziału życia na sprawy osobiste i narodowe, albowiem teraz dopiero stoi przed nami okres wychowywania się wzajemnego do pracy państwowej.

4. Warunkiem przynależności do S. D. S. jest, że ani Druh ani uczeń nie może być równocześnie członkiem innej organizacji podobnego typu. To przykazanie ma zwłaszcza w obecnej porze aktualne znaczenie, gdyż ciężkie położenie ekonomiczne, niepewna sytuacja polityczna i hasła idące ze świata, pobudzają do tworzenia na własną rękę różnych skupień, odciągających młodzież od organizacyjnej pracy i nie poddanych kontroli opinii narodowej z powodu ich rzekomej tajności. W niepodległym własnym Państwie takie rozbijanie sił nie jest wskazane.

Sokolstwo ma tradycję pracy narodowej i miało to szczęście, że nigdy nie zeszło z linii należytego odczuwania interesu narodowego. Jeżeli potrafimy skupić żywioł narodowy koło siebie, jeżeli w S. D. S. zorganizujemy najteższe elementa polskie i wyszkolimy je do akcji dla idei narodowej, spełniliśmy wiele i możemy stać z bronią u nogi, czujni na apel tych odpowiedzialnych czynników które państwo budują, a nie rujnują. Taka praca

da nam powagę i podstawę w całym społeczeństwie. Wszelkie inne bałamucenie się nie prowadzi do celu.

To stanowisko zmusza do tem energiczniejszej pracy w S. D. S., pracy tak technicznej, jak i ideowej, dlatego *nakazujemy* jak największe rozwinięcie energii, aby praca sokola w gniazdach, oraz praca w S. D. S. bez zwłoki była widoczna i owocna. Przez z blagą, zaniedbywaniem obowiązków i markowaniem, że się jest Sokolem, ale bez treści.

5. Szczegółowe programy w S. D. S. już się opracowuje przez grona nauczycielskie, wojskowość i fachowych sympatyków. Praca polega na ćwiczeniu fizycznym i przygotowaniu wojskowym w ramach organizacji stałej i karnej. Wyćwiczenie fizyczne wedle metod sokolich prowadzone przez siły własne, z uwzględnieniem mniejszego czasu poświęconego wojskowości. Ćwiczenia wojskowe prowadzone przez instruktorów wojskowych, obejmujące dokładną szkołę strzelca, grenadjerkę i umiejętność poruszania się w terenie wedle najnowszego sposobu walki armii polskiej, opartego na najnowszych wynikach wiedzy i dopiero w armii wprowadzonego. Wedle tej metody każdy żołnierz jest jednostką czynną i skoordynowaną, a bez technicznego wyszkolenia bezużyteczną, zwłaszcza przy różnorodnej broni w jaką czynna jednostka bojowa jest zaopatrzona. Interes narodowy wprost krzyczy, aby to wyszkolenie przeprowadzić, skoro armia temu zadaniu w pełnej mierze nie jest w stanie poddać.

We Lwowie wyszkolenie to już się zaczęło, na prowincję pójda odpowiednie instrukcje wojskowe.

Zarząd organizacyjny spoczywa wyłącznie w rękach Sokola. Ustawa o wychowaniu fizycznym i przygotowaniu do służby wojskowej, która stanie niebawem na porządku dziennym nowego Sejmu, przyzna niewątpliwie wyszkolonym w sokolich drużynach znaczne korzyści tak pod względem awansu, jak i czasu służby.

6. Celem dalszego organizacyjnego wyszkolenia i podziału Dzielniczy na drużyny i hufce z uwzględnieniem okęgów i odległości, *nakazuje się* pod rygiorem dyscyplinarnego ukarania prezesów i naczelników, o podanie do dni 7:

a) nazwisk, imion, zatrudnienia, wieku, ilości rodziny i dokładnego adresu mieszkania członków komendy miejscowej S. D. S.

- b) liczby członków S. D. S. wedle wieku: niżej lat 18, od 18—21, od 21—30, od 30—40, wyżej 40 lat życia;
- c) jaka odległość w km do gniazd okolicznych;
- d) jaka odległość do najbliższej P. K. U.;
- e) czy nawiązano z wojskiem porozumienie;
- f) czy jest w miejscu organizacja Strzelca, lub inna podobna organizacja typu wojskowego;
- g) czy bezczynność Sokoła była powodem zawiązania się innej organizacji;
- h) czy gniazdo może semoistnie cały program wykonać, czy życzy sobie przyłączenia do innego sąsiedniego gniazda, aby w rzadszych odstępach czasu program przeprowadzić;
- i) czy gniazdo w braku własnej inicjatywy wyasygnuje fundusze na wysłanie organizatora, który prace ma na miejscu zorganizować, w danym razie należy natychmiast potrzebną kwotę mieć do dyspozycji, aby wypłacić kosztą wysłanemu delegatowi;
- j) czy nie są potrzebne pewne zmiany osobowe w składzie Komendy, aby gniazdo ruszyć z miejsca;
- k) czy istnieje możliwość założenia Sokoła w sąsiednich miasteczkach lub wsiach i czy w okolicy jest ksiądz, nauczyciel lub ziemianin, do którego moglibyśmy się bezpiecznie zwrócić;
- l) czy gniazdo mogłoby zakupić karabiny przynajmniej dla nauki pogładowej; jeden karabin zupełnie dobry kosztuje obecnie 40.000 Mp.

k) *tylko dla Okręgów*: czy Komenda okręgowa może objąć już na serjo pracę nad S. D. S. w swoim okręgu tak, aby odpadło znoszenie się wprost z gniazdami i czy może w najbliższym czasie po otrzymaniu dalszego rozkazu zwołać Komendy miejscowe dla zorganizowania okręgu.

Odpowiedzi mają być na wszystkie pytania w podanym porządku, krótko ale treściwie, w formie:

Komenda S. D. S. w
na rozkaz Nr. 2 odpowiada:

ad a)
Data. Wyraźne podpisy.

7. Poleca się zarezerwować kilka tysięcy marek na opłatę litografowanego planu nauki, który zostanie gniazdom możliwie w grudniu br. przysłany za zaliczką.

8. Praca w S. D. S. nie może w niczem wstrzymywać ogólnej pracy sokolej w gnieździe.

9. Około 15. stycznia 1923 rozpocznie się 6-7 tygodniowy kurs wojskowy w obozie zimowym we Lwowie, celem wyszkolenia instruktorów wojskowych. Życie koczownicze; kosztą ponosi wojsko. Czy niema w gnieździe reflektantów, w danym razie zgłoszenia do końca grudnia do Sokoła-Macierzy. Urlopy można wyrobić.

10. W lecie 1923 mógłby być urządzony wojskowy obóz letni nad morzem. Czy nie byłoby zgłoszeń na ten kurs?

Wiemy, że wszelkie początki pracy są trudne, zwłaszcza przy naszym polskim usposobieniu, braku wytrwałości, niekarności, apatji i obraźliwości, dlatego tem się tłumaczyć nie potrzeba.

Teraz jednak we własnem Państwie zwalczyć musimy te przyczyny, które niewola sprowadziła i wierzymy, że na czele gniazd sokolej stoją ludzie czynu, obywatele świadomi, którzy przyjąwszy na siebie dobrowolnie obowiązki, nie skompromitują się niedołęstwem lub nieobowiązkowością.

Podniesienie zaś Dzielnicy Małopolskiej wpłynie na całe Sokolstwo, które ma jedno z najszczytniejszych zadań w Państwie.

Więc do dalszej pracy!

Czołem!

Lwów, 29 listopada 1922.

Przewodnictwo Dzielnicy małopolskiej.

Dr. MARJAN WOLAŃCZYK.

Rozważania pozlotowe.

(Ciąg dalszy).

Druchny-sokolice wystąpiły z ćwiczeniami wolnymi, przedstawiającymi wzorową lekcję systemu Linga, a nieznanego się na arkanach systemów uderzyć musiał zapewne fakt starannej ilości szybkich ruchów, do tańca podobnych, co właśnie kobiecie niezmiernie wiele dodaje powabu. Ruch bowiem elastyczny i w takt wykonany, a sprawny nadaje ćwiczeniu pewność siebie i szybkość orientacji, tej arcytrudnej nauki w życiu.

Młodzież stanęła do ćwiczeń wolnych z palantem, a gdy skończyła obrazy, rozsypała się cała drużyna na poszczególne grupki po kilku lub kilkunastu i pod kierunkiem druha-przewodnika oddała się zabawie ruchowej. Widok ten obok swojej wspaniałości miał i myśl głęboką — oto ta młodzież opuszczona, a garnąca się do klubów i spotykająca tam również tylko boisko i przybory — w Sokole nie zostaje chwilę sama, wskutek czego nie może jąć się takiego ćwiczenia, któreby jej zaszkodzić mogło, a wreszcie nie może się nużyć, ani przemęczyć, bo czuwa nad nią ciągle oko nauczyciela, śledzącego natężenie jej sił i zapobiegającego w czas by uniknąć przemęczenia.

Omówione powyżej ćwiczenia pozwalają na wysnucie pewnych wniosków i wskazówek dla pracy sokolej w przyszłości.

1. Sokół stosuje rodzaje ćwiczeń dla każdej płci i wieku oddzielnie.
2. przeprowadza stopniowo coraz bardziej natężające ćwiczenia, poczynając od zabawy, a kończąc na piłce nożnej i drążku czy poręczach w wieku dojrzałym.
3. uprawia wszystkie rodzaje ćwiczeń bez wyjątku, obejmuje zatem sport w całym całokształcie (koni, rower, atletyka, gry).
4. daje podbudowę gimnastyczną, dzięki której łatwiej może ćwiczący opanować jedną gałąź sportową.
5. wreszcie wytwarza system gimnastyki czy sportu dla celów praktycznych życiowych — o czem świadczy rzut granatem.

Nie jest bowiem rzeczą obojętną, dlaczego my ćwiczymy — jeśli bowiem o sam rekord jedynie chodzi — również oczywiście Sokół zawsze będzie w tyle za klubami, ale to nie sokole zadanie, sport dobry jest dla tego również, kto nigdy do zawodów międzynarodowych nie stanie, a kto w życiu musi niejednokrotnie przeskoczyć rów, lub przebyć parkan, czy nawet rzucić kamieniem i t. p. Otóż ta strona praktyczna jest uwzględniona w systemie sokolim.

Ponad tem zaś wszystkim unosi się jeszcze — idea, różniąca sokole ćwiczenie od klubów. Klubowicz nie ma obowiązku moralnego do pełnienia pewnych świadczeń dla społeczeństwa, zamyka się całkiem w zakresie zajęć klubowych — Sokół jest instytucją narodową dla dobra i siły narodu. Była ongiś w starogreckich czasach uroczystość, pełna poważania t. zw. igrzyska olimpijskie. Dawali wówczas Grecy wyraz usiłowań — jakie poświęcali wychowaniu fizycznemu — jednakowoż same zapasy o laur zwycięski nie stanowiły głównego celu igrzysk, nie było również zasadniczą myślą zyskanie nagrody i miejsce przy królu w czasie bitwy — ale poza tem tkwiła idea spólnoty narodowej. Chociaż mała Grecja rozbita na liczne miasta-państwa tworzyła związek dość luźny, bez wspólnego kierownictwa, mimo to jednak była w chwilach decydujących jedną, bo jedność tę utrzymywała kultem religijnym i igrzyskami. Igrzyska zatem, których treść stanowiły w lwiej części ćwiczenia fizyczne, były kitem tyłu państw i nadawały charakter

L. P.	Gniazdo	Rok założenia	Liczba członków				
			ogólna	ćwiczących się	grona naucz.	Liczba uczniów	Liczba uczennic
14.	Solotwina ○	1909	54	—	—	—	—
15.	Stanisławów △○F	1884	350	30	5	60	3
16.	Stanisławów-Belweder △	1910	100	—	—	—	—
17.	Tarnowica polna +	1909	—	—	—	—	—
18.	Tłumacz △○	1898	150	—	—	—	—
19.	Tyśmienica +	—	—	—	—	—	—
20.	Wołosów +	—	—	—	—	—	—
Ogółem △ ⁹ ○ ⁷ F ² + ⁷ * ²			1300	30	5	60	3

Okręg VIII
(Brody)

1.	Brody △○	1891	235	—	—	—	—
2.	Busk ○	1904	89	—	—	—	—
3.	Krasne koło Buska +	1911	—	—	—	—	—
4.	Łopatyn △	1906	43	—	—	—	—
5.	Olesko	1903	34	—	—	—	—
Ogółem △ ² ○ ² + ¹			401	—	—	—	—

Okręg IX
(Stryj)

1.	Bolechów	1906	129	—	—	—	—
2.	Chodorów *	1894	—	—	—	—	—
3.	Dolina △○	1895	142	—	—	—	—
4.	Mikołajów-Drohowyże +	1906	—	—	—	—	—
5.	Rohatyn △○	1892	112	—	—	—	—
6.	Roźniatów △○	1906	56	—	—	—	—
7.	Skole △○	1905	196	17	—	13	12
8.	Stryj △○	1888	300	12	—	—	—
9.	Żurawno +	1914	—	—	—	—	—
10.	Żydaczów	1907	106	—	—	—	—
Ogółem △ ⁵ ○ ⁵ + ² * ¹			1041	29	—	13	12

Okręg X
(Kołomyja)

1.	Delatyn ○	1904	79	—	—	—	—
2.	Gwoździec △○	1903	67	—	—	—	—
3.	Horodenka △○	1897	150	34	1	—	2
4.	Kołomyja △○	1885	276	20	8	20	38
5.	Kosów △○	1893	70	—	—	—	—
6.	Kuty *	1903	—	—	—	—	—
7.	Obertyn △○	1903	33	—	—	—	—
8.	Otynja △	1903	56	—	—	—	—
9.	Peczeniżyn △	1903	53	—	—	—	—
10.	Śniatyn △○F	1892	147	26	1	17	12
11.	Zabłotów △○	1903	57	10	1	—	2
Ogółem △ ⁹ ○ ⁸ F ¹ * ¹			988	90	11	37	38

Z powyższego zestawienia wynika, że dzielnica posiadała w roku 1921 gniazd 107, z których raport nadesłało 99 gniazd — 8 gniazd nie nadesłało raportu mimo kilkakrotnych urgensów.

Członków wykazanych w raportach 13.416, ćwiczących 897.

W czasie wojny przestało istnieć 28 gniazd.

Od Administracji.

Pomimo poprzedniego zawiadomienia wygłoszonego na Zjeździe Prezesów gniazd w październiku b. r., gniazda Borszczów, Budzanów, Dynów, Jagielnica, Jezupol, Kołomyja, Kuty, Łopatyn, Nowe Miasto, Radziechów, Rudki, Sokal, Stanisławów, Stanisławów-Belweder, Żurawno nie przyjęły przesłanych za zaliczką num. 10, 11. Przew. gimnast.

Obecnie przesyłamy tym gniazdom z nrem 12. poprzednio wysłane egzemplarze, w tem samym opakowaniu, z wezwaniem do przesłania zaległej prenumeraty wprost pod adresem Administracji Przew. gimnast.

Wobec olbrzymich kosztów wydawnictwa, mamy nadzieję, że gniazda same poczną się do obowiązku

L. P.	Gniazdo	Rok założenia	Liczba członków				
			ogólna	ćwiczących się	grona naucz.	Liczba uczniów	Liczba uczennic
Okręg XI (Sokal)							
1.	Belz △○	1905	64	—	—	—	—
2.	Belzec *	1908	—	—	—	—	—
3.	Kamionka str. △○	1894	120	10	2	—	2
4.	Niemirów *	1909	—	—	—	—	—
5.	Radziechów △○	1896	66	—	—	—	—
6.	Rawa ruska △○F	1902	250	—	—	—	—
7.	Sokal △	1891	207	—	—	—	—
8.	Uhnów △F	1907	88	—	—	—	—
Ogółem △ ⁶ ○ ⁴ F ² * ²			795	10	2	—	2

Okręg XII
(Brzeżany)

1.	Brzeżany △○F	1892	209	—	3	—	—
2.	Kozowa +	1910	—	—	—	—	—
3.	Podhajce △○	1898	123	35	1	—	2
4.	Przemysłyński △	1904	129	—	—	—	—
Ogółem △ ³ ○ ² F ¹ + ¹			461	35	4	—	2

Okręg XIII
(Czortków)

1.	Borszczów +	1895	—	—	—	—	—
2.	Budzanów +	1897	—	—	—	—	—
3.	Chorostków △	1908	38	12	—	—	2
4.	Czortków △○	1892	198	42	—	—	—
5.	Husiatyn △○	1904	55	—	—	—	—
6.	Jagielnica +	1909	—	—	—	—	—
7.	Kopczyńce △○	1895	245	—	—	—	—
8.	Mielnica △○	1906	71	10	—	—	—
9.	Zaleszczyki △○	1894	76	—	—	—	—
Ogółem △ ⁶ ○ ⁵ + ³			683	64	—	—	2

Okręg XIV
(Złoczów)

1.	Założce △○	1904	95	—	—	—	—
2.	Zborów △○	1892	232	40	6	25	6
3.	Złoczów △	1892	28	—	—	—	—
Ogółem △ ³ ○ ²			355	40	6	25	6

Okręg XV
(Buczacz)

1.	Buczacz △	1894	144	—	—	—	—
2.	Monasterzyska ○	1893	65	—	—	—	—
3.	Potok złoty +	—	—	—	—	—	—
Ogółem △ ¹ ○ ¹ + ¹			209	—	—	—	—

wypełnianie zobowiązań i umożliwienia wychodzenia pisma naszego, a drobne stosunkowo kwoty za prenumeratę nie staną się nam powodem rozluźnienia węzłów naszej organizacji.

W myśl uchwały Delegatów obowiązuje się gniazda odbierać »Przew.« w stosunku 5% do liczby członków.

Równocześnie zawiadamiamy, że prenumerata na r. 1923 wynosi na razie 3000 Mp. rocznie, będzie jednak w razie dalszego podrożenia kosztów druku, w ciągu roku podwyższoną.

O rychłe nadsyłanie prenumeraty wzywamy gniazda, dla ustalenia nakładu.

Mniejszej liczby egzemplarzy jak 5% w stosunku do liczby członków odbierać nie można.